

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudce JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **I. T.**, zast. advokátem Mgr. Janem Vrbenským, se sídlem AK K Lučinám 2489/12, Praha 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, poštovní příhrádka 21/OAM, 170 34, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 12. 2009, č. j. 9 Ca 149/2007 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti k rukám advokáta částku 2400 Kč, a to do 30-ti dnů od doručení tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 15. 3. 2007, č. j. OAM-45-772/2006 a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek soudu, který zrušil rozhodnutí správního orgánu, a to z důvodu nepřezkoumatelnosti a pro nesrozumitelnost. Stěžovatel je přesvědčen o naplnění podmínky nesrozumitelnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Z rozsudku dle něj není zřejmé, kdo jsou účastníci řízení. Nejprve je v rozsudku za žalobce označen T. I., a to bez uvedení data narození, v odůvodnění se ale soud zmiňuje o tom, že V. Č. byl kontrolován Policií ČR. Není tak zřejmé, které osoby se rozsudek soudu týká. Dle názoru stěžovatele nejde o zjevnou nesprávnost, neboť v rozsudku soudu se vyskytuje jméno žalobce toliko dvakrát, a to pokaždé odlišné. Stěžovatel považuje rozsudek soudu za nesrozumitelný (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 ze dne 4. 12. 2003).

Přes existující důvod pro zrušení rozsudku soudu z důvodu jeho nesrozumitelnosti, pokládá stěžovatel za nezbytné zabývat se i druhým důvodem své kasační stížnosti, kterým je nezákonnost napadeného rozsudku. Dle názoru stěžovatele soud nespřávně vyložil dotčené ustanovení zákona o pobytu cizinců, ve znění platném v době rozhodování. Soud se domnívá, že správní orgán má právo uložit cizinci povinnost hradit náklady správního vyhoštění pouze do výše částky, která odpovídá jeho zajištěným prostředkům. Tento názor soudu ale nemá oporu v zákonném textu, jedná se tudíž o nezákonný výklad. Podle ustanovení § 123 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, ve znění platném v době rozhodování „nejsou-li náklady spojené se správním vyhoštěním cizince uhrazeny z jistoty nebo z peněžních prostředků cizince, stanoví policie nebo ministerstvo rozhodnutím, kdo a v jaké výši je povinen tyto náklady nebo jejich část uhradit. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím převzetí“. Z uvedeného nikterak nevyplývá, že by nebylo možno požadovat uhrazení nákladů správního vyhoštění podle uvedeného ustanovení po cizinci, v důsledku jehož protizákonného jednání zmíněné náklady vznikly. Nejvyšší správní soud sice v soudem citovaných rozsudcích zastává shodný názor jako soud v napadeném rozsudku, avšak tento závěr je v příkrém rozporu s úmyslem zákonodárce. V této souvislosti odkazuje stěžovatel na znění § 123 zákona o pobytu cizinců před novelizací zákonem č. 428/2005 Sb. Peněžní prostředky zde (v odst. 2) byly vymezeny jako ty, jež má dotčený cizinec u sebe. Zákonem č. 428/2005 Sb. došlo k vypuštění slovního spojení „u sebe“ ze zákona, čímž dal zákonodárce zřetelně najevo, že za peněžní prostředky nemají být považovány toliko finanční hodnoty, které má zajištěný cizinec u sebe, ale i potenciální budoucí příjmy cizince. Stěžovatel tudíž vycházel ze znění ustanovení § 123 zákona o pobytu cizinců a plně respektoval úmysl zákonodárce. Za peněžní prostředky je tedy dle názoru stěžovatele nutno považovat jakékoliv finanční prostředky cizince, nejenom ty, jež byly u něho zjištěny a zajištěny. Rozsudek soudu a v něm obsažený výklad je nepřijatelným zúžením, bez opory v zákonném textu. S ohledem na skutečnost, že občané ČR jsou povinni platit své dluhy vůči státu, vzniklé porušením právních předpisů ze strany těchto občanů v plné výši, vznikla by zavedením odlišného právního systému pro cizince nedůvodná diskriminace, což lze označit za odporující čl. 1 Listiny základních práv a svobod. Jedná se rovněž o narušení principu státoobčanského vztahu, kdy práva a povinnosti občanů by byla podřazena právům cizinců (rozpor s čl. 42 odst. 2 Listiny). Navíc snaha změnit zákon soudním rozhodnutím je v rozporu s ústavním pořádkem ČR (čl. 90 Ústavy).

Stěžovatel pokládá rozsudek soudu za nevyhájící ze zjištěného skutkového a právního stavu. Stěžovatel je přesvědčen, že postupoval v souladu se zákonem a v řízení byly posuzovány všechny relevantní okolnosti, cizinec nebyl zkrácen na svých právech a uložená povinnost vychází z ustanovení § 123 odst. 7 zákona o pobytu cizinců.

S ohledem na smysl a účel kasačních stížností, podávaných správním orgánem, kdy jde o „zbraň“ ke sjednocení judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 2/2008 - 92 ze dne 5. 6. 2008), považuje stěžovatel za nutné, aby se Nejvyšší správní soud vyjádřil k dosud nezodpovězené otázce dopadů zákona č. 428/2005 Sb., na definici peněžních prostředků ve smyslu zákona o pobytu cizinců. I Nejvyšší správní soud přiznává správnímu orgánu pravomoc vymáhat náklady správního vyhoštění v plné výši na cizinci, jehož porušením zákonných ustanovení tyto náklady vznikly (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 32/2009 - 63 ze dne 20. 10. 2009). Zásadní právní otázkou, jež vyšla v souvislosti s tímto případem (nikterak ojedinělým) najevo, je, zda soud může nad rámec zákona zúžit rozsah plnění povinné osoby, přičemž toto zákonem nepodložené zúžení se vztahuje pouze na úzce vymezenou skupinu osob, v daném případě cizinců, zajištěných za účelem správního vyhoštění. Dle názoru stěžovatele je tento výklad v rozporu s ústavním zákazem diskriminace, neboť ostatní skupiny osob mají povinnost své závazky vůči státu, vzniklé v souvislosti s jejich porušením zákona, hradit i ze svých budoucích příjmů.

Stěžovatel rovněž upozorňuje na skutečnost, že součástí výroku napadeného rozsudku soudu je povinnost žalovaného zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce náhradu nákladů řízení v částce 13.424,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci rozsudku. Soud se v tomto odvolal na ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel pokládá rozsudek na nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a rovněž tak za nezákonný, a proto se domnívá, že je namístě i vyřešení otázky nákladů řízení ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 cit. zákona. V případě zrušení rozsudku soudu Nejvyšším správním soudem odpadne zákonem požadovaná podmínka „úspěchu ve věci“ a dle názoru stěžovatele tím již nebude dán důvod pro plnění ze strany žalovaného. Jelikož by se v daném případě jednalo o plnění z právního důvodu, který odpadl, neboť rozsudek, o nějž se opírá nárok žalobce, by byl zrušen, shledává stěžovatel potřebným, aby Nejvyšší správní soud buď sám rozhodl o povinnosti advokáta jmenovaného vrátit zaplacené náklady řízení, nebo uložil Městskému soudu v Praze rozhodnout o této povinnosti.

S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhuje rozsudek městského soudu v celém rozsahu zrušit a věc vrátit soudu k dalšímu řízení.

Žalobce ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že považuje napadený rozsudek za správný. Dále uvádí, že právní zástupce je ohledně placení náhrady nákladů řízení toliko platebním místem, plnění je však ve prospěch účastníka řízení, zde žalobce. Z uvedeného důvodu nemůže právnímu zástupci vzniknout povinnost k placení nákladů řízení, ani k jejich vrácení, neboť taková povinnost dopadá pouze na účastníka řízení. Z uvedeného důvodu je požadavek stěžovatele na uložení povinnosti právnímu zástupci žalobce k vrácení náhrady nákladů řízení zcela nesprávný.

S ohledem na výše uvedené žalobce navrhuje, aby Nejvyšší správní soud uvedenou kasační stížnost stěžovatele zamítl a žalobci přiznal náhradu nákladů kasačního řízení.

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnosti napadený rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

První ze dvou kasačních námitek stěžovatele se týká nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud již uvedl, např. v rozsudku č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, že za nesrozumitelné obecně považuje takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat, co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod.

Podle ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s. předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.

Citované ustanovení umožňuje soudu, aby v rozhodnutí opravil početní a písařské chyby

a zjevné nesprávnosti, které jsou podobného původu jako písařské chyby. Za zjevnou nesprávnost tak může být považována pouze chyba, ke které došlo zjevným a okamžitým selháním v duševní či mechanické činnosti osoby, za jejíž účasti bylo rozhodnutí vyhlášeno či vyhotoveno, a která je každému zřejmá. Zřejmost takové nesprávnosti vyplývá především z porovnání výroku rozhodnutí s jeho odůvodněním, případně i z jiných souvislostí. Tento názor vyslovil Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 27. 9. 1968, sp. zn. 2 Cz 57/68, publikovaném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 37/1969, a Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod se od tohoto názoru odchýlit. Rovněž Ústavní soud k ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s uvedl, že je umožněno předsedovi senátu opravit pouze chyby v psaní, počtech a jiné zjevné nesprávnosti, přičemž tyto chyby jsou obvykle identifikovatelné na základě srovnání výroku rozhodnutí s jeho odůvodněním. Není však přípustné pomocí tohoto institutu měnit obsah rozhodnutí v takovém rozsahu, že by opravou jeho výroku byla účastníkům řízení založena nová práva či povinnosti – viz usnesení ze dne 28. 3. 2007, sp. zn. IV. ÚS 811/2007.

Nejvyšší správní soud má za to, že pochybení městského soudu spočívající v uvedení nesprávného jména žalobce v části odůvodnění rozsudku, je vadou, která však nemá vliv na přezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu nesrozumitelnosti. Dle názoru Nejvyššího správního soudu se jedná o zjevnou nesprávnost, která je na první pohled, zejména při porovnání odůvodnění a záhlaví rozsudku, zřejmá. Z rozsudku je patrné, kdo jsou účastníci řízení, odůvodnění se, kromě nesprávného uvedení jména žalobce, nevztahuje k věci osoby odlišné od žalobce, ale není žádný pochyb o tom, že se vztahuje právě a pouze k osobě žalobce. Nejvyšší správní soud dospěl k názoru, že tuto vadu lze opravit způsobem, který zákon předpokládá v ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s.

Druhá kasační námitka byla stěžovatelem vznesena stran nezákonnosti napadeného rozsudku z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem. Soud se dle stěžovatele mylně domnívá, že správní orgán má právo uložit cizinci povinnost hradit náklady správního vyhoštění pouze do výše částky, která odpovídá jeho zákonným prostředkům.

Nejvyšší správní soud ani tuto námitku neshledal důvodnou.

Městský soud dospěl k závěru, že peněžní prostředky představují faktické prostředky, jimiž cizinec disponuje, a které byly u něj zjištěny a zajištěny - nejedná se proto o peněžní prostředky cizince získané eventuálně v budoucnu. Jelikož v daném případě rozhodl stěžovatel o uložení povinnosti žalobce uhradit náklady správního vyhoštění ve výši, která neodpovídá výši jeho zajištěných prostředků, soud jeho rozhodnutí zrušil. Městský soud v napadeném rozsudku výslovně odkazoval na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, přičemž zdejší soud neshledal žádný rozumný důvod, pro který by se od ní měl v nyní rozhodovaném případě jakkoliv odchýlit.

Právní úprava úhrady nákladů řízení spojených se správním vyhoštěním je obsažena v ustanovení § 123 zákona o pobytu cizinců.

Dle ustanovení § 123 odst. 1 tohoto zákona, ve znění účinném do 31. 8. 2007, tedy ve znění platném v době rozhodování správního orgánu, náklady spojené se správním vyhoštěním se hradí z jistoty. Podle odst. 2 tohoto ustanovení nelze-li uhradit náklady z jistoty, uhradí se, byť i částečně, z peněžních prostředků cizince, který má být vyhoštěn na základě rozhodnutí o správním vyhoštění; podle odstavce 3 tohoto zákona nelze-li uhradit náklady z jistoty ani z peněžních prostředků cizince, uhradí je plně nebo jejich zbývající část osoba, která se k tomu zavázala v pozvání ověřeném policií. Podle odst. 4 tohoto ustanovení nelze-li uhradit náklady podle předchozích odstavců, jsou povinni tyto náklady uhradit plně nebo jejich zbývající

část postupně a) ten, kdo cizince zaměstnal bez povolení k zaměstnání, b) ten, kdo zaměstnání bez povolení k zaměstnání zprostředkoval, c) dopravce, který nesplnil povinnost podle ustanovení § 104 tohoto zákona. Podle odst. 5 citovaného ustanovení nelze-li náklady spojené se správním vyhoštěním uhradit podle předchozích odstavců, nese tyto náklady a) policie, jde-li o cizince zajištěného podle zvláštního právního předpisu, b) ministerstvo v ostatních případech. Podle odst. 6 tohoto ustanovení do nákladů spojených se správním vyhoštěním se zahrnují náklady na ubytování a stravování, přepravní náklady a ostatní nutné peněžní náklady. Podle odst. 7 tohoto ustanovení nejsou-li náklady spojené se správním vyhoštěním cizince uhrazeny z jistoty nebo z peněžních prostředků cizince, stanoví policie nebo ministerstvo rozhodnutím, kdo a v jaké výši je povinen tyto náklady nebo jejich část uhradit. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím převzetí.

Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 6. 2009, č. j. 5 As 18/2009 - 119, „pokud však z různých důvodů nelze uhradit náklady z jistoty, uhradí se, byť i jen částečně, z peněžních prostředků cizince, který má být vyhoštěn na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.“ (*pozn. soudu - současné znění ustanovení § 123 zákona o pobytu cizinců, účinné od 21. 12. 2007, počítá na prvním místě s ubruzením nákladů spojených se správním vyhoštěním z peněžních prostředků cizince, o jistotě již neovoří*).

Pro interpretaci citovaného ustanovení, kterou činí stěžovatel spornou, je podstatné, jak bude pojem „peněžní prostředky cizince“ vyložen, neboť definitivní zjištění toho, že náklady z peněžních prostředků cizince uhradit nelze, vede k závěru, že placení nákladů spojených se správním vyhoštěním již nelze vyžadovat od cizince, který má být vyhoštěn, ale je možno uložit tuto povinnost v pořadí dalším subjektům, přicházejícím na základě zákonem stanovené posloupnosti v úvahu, tedy subjektům odlišným od osoby cizince.

Přestože zákon o pobytu cizinců definici „peněžních prostředků“ jako takovou neobsahuje, je možné vyjít z toho, v jakých souvislostech zákon tohoto pojmu v souvislosti s realizací správního vyhoštění užívá.

V ustanovení § 137 zákona o pobytu cizinců se uvádí, že policie při umístění cizince do zařízení pro zajištění cizinců je oprávněna provést osobní prohlídku a prohlídku osobních věcí cizince za účelem zjištění, zda u sebe cizinec mj. nemá *peněžní prostředky*. Pokud je zjištění policie v tomto ohledu kladné, policie peněžní prostředky zadrží, společně s jinými v zákoně vyjmenovanými věcmi, jejichž vnášení do zařízení, vyrábění nebo přechovávání v zařízení je zakázáno. Po zadržení je pak předá k úschově provozovateli zařízení. Stejně tak bude na základě ustanovení § 145 odst. 3 zákona o pobytu cizinců naloženo i s jinak cizincem po dobu zajištění získanými *peněžními prostředky*. Ustanovení § 145 stanoví podmínky, za nichž může zajištěný cizinec s takovými peněžními prostředky nakládat. Konečně ustanovení § 146 zákona o pobytu cizinců stanoví, že ministerstvo je oprávněno použít za určitých podmínek uschované *peněžní prostředky* zajištěného cizince, jsou-li v české nebo jiné volně směnitelné měně, k úhradě, byť i částečné, výdajů spojených s jeho pobytem v zařízení a se správním vyhoštěním.

Z úpravy § 123 zákona o pobytu cizinců, ani z jiného ustanovení tohoto zákona, nevyplývá úmysl zákonodárce odchýlit se v souvislosti s realizací správního vyhoštění od uvedeného významu pojmu „peněžních prostředků cizince“. Lze tedy souhlasit s výkladem učiněným městským soudem, jenž stanovil, že „peněžní prostředky“ je třeba vykládat jako faktické prostředky, jimiž cizinec disponoval, a které jsou u něj zjištěny a zajištěny a nejedná se tedy o jakékoliv eventuálně v budoucnu získané prostředky cizince.

Nastane-li však situace, že i tento (v pořadí druhý možný způsob) je nerealizovatelný, pak nastupuje možnost uložit takovou povinnost dalším osobám, jež zákon vysloveně označuje. Cizinec sám je již z plnění povinnosti vyloučen (pro nemožnost plnit) a zákon poté presumuje další okruh osob, které mohou být povolány k plnění této povinnosti, vždy však až v pořadí, které určuje zákon sám a po vyloučení možnosti předchozí.

Nelze-li tedy uhradit náklady z jistoty ani z peněžních prostředků cizince, uhradí je plně nebo jejich zbývající část osoba, která se k tomu zavázala v pozvání ověřeném policií. Pokud není možno využít ani tohoto způsobu úhrady pro nemožnost plnění osob připadajících v úvahu dle pořadí určeného zákonem (odst. 4...*nelze-li uhradit náklady podle předchozích odstavců...*), pak jsou povinni tyto náklady uhradit plně nebo jejich zbývající část postupně - a) ten, kdo cizince zaměstnal bez povolení k zaměstnání, - b) ten, kdo zaměstnání bez povolení k zaměstnání zprostředkoval, - c) dopravce, který nesplnil povinnost podle ustanovení § 104 zákona.

V takovém případě je proto na místě, aby správní orgán požadoval úhradu nákladů spojenou s vystěhováním cizince po zde zmíněných osobách. Až po vyloučení možnosti uspět s úhradou nákladů u nich, může správní orgán přistoupit k dalšímu kroku a tím je povinnost státu hradit náklady sám. Komentované ustanovení v odst. 5 výslovně zmiňuje, že ... *Nelze-li náklady spojené se správním vyhoštěním uhradit podle předchozích odstavců, nese tyto náklady vždy již stát. Konkrétně pak dopadá tato povinnost [dle odst. 5 písm. a)] na policii, jde-li o cizince zajištěného podle zvláštního právního předpisu a v ostatních případech pak na ministerstvo.* Ze struktury komentovaného ustanovení je zřejmé, že prvotní povinností příslušného správního orgánu je účinná snaha uspokojit se s úhradou vzniklých nákladů spojených s vyhoštěním cizince vždy ještě před vyhoštěním cizince z jeho finančních prostředků; z těchto finančních prostředků cizince část odčerpat ke stanovenému účelu.

Pokud z rozličných důvodů tato účinná snaha nevede k úhradě nákladů, pak nastupují další shora uvedené, v pořadí zákonem přesně určené kroky, jimiž je správní orgán povinen postupovat, aby úhrady nákladů dosáhl. Tento princip posloupnosti kroků nemůže porušit; v tom mu brání výslovná a kogentní úprava postupu, jež presumuje, že nelze-li docílit úhrady nákladů tímto způsobem, následuje způsob v pořadí další. Žádný z těchto kroků však nemůže správní orgán při zajišťování úhrady nákladů přeskočit či libovolně měnit.

Ust. § 123 v odst. 7 cit. zákona stanoví, že nejsou-li náklady spojené se správním vyhoštěním cizince uhrazeny z jistoty nebo z peněžních prostředků cizince, stanoví policie nebo ministerstvo rozhodnutím, kdo a v jaké výši je povinen tyto náklady nebo jejich část uhradit. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím převzetí. Nepodaří-li se tedy správnímu orgánu uhradit vzniklé náklady spojené s vyhoštěním cizince z jistoty či jeho peněžních prostředků ještě před jeho vyhoštěním, není-li tedy sto uspokojit svoji „pohledávku“ z těchto zdrojů, pak rozhodne o tom, která z osob následujících v pořadí bude tuto úhradu plnit. Jak uvedeno shora, nemá při tom volbu, kterou z osob zvolí, ale je nucen respektovat při vyžadování plnění pořadí, které určuje zákon sám.

Vyčerpal-li tedy správní orgán veškeré zákonem naznačené kroky a úhrady nákladů nedosáhl od osob zde uvedených, pak je již jen povinností státu vzniklé náklady hradit sám. V tomto ohledu tedy Nejvyšší správní soud souhlasí s výkladem provedeným městským soudem vztahujícím se k možnosti požadovat úhradu nákladů jen v posloupnosti kroků zákonem přesně stanovených.“

Obdobně Nejvyšší správní soud rozhodoval v rozhodnutích č. j. 2 As 10/2009 – 61 ze dne 9. 6. 2009 a č. j. 1 As 36/2009 - 88 ze dne 21. 5. 2009.

K námitce stěžovatele, že právní názor Nejvyššího správního soudu je v příkrém rozporu s úmyslem zákonodárce, lze uvést, že citovaná judikatura je závazná i pro zdejší soud samotný, protože pokud by se od ní chtěl odchýlit, mohl by tak učinit výhradně způsobem předvídaným v ustanovení § 17 s. ř. s., podle něhož, dospěl-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, postoupí věc k rozhodnutí rozšířenému senátu. Tento postup by však připadal do úvahy pouze tehdy, pakliže by se nyní rozhodující tříčlenný senát chtěl odchýlit od citovaných dříve vyslovených právních názorů, pro což však sám neshledal žádnou relevantní a přesvědčivou právní argumentaci a tuto argumentaci nenabídl v kasační stížnosti ani stěžovatel. Touto argumentací totiž určitě nemůže být poukaz na tvrzený úmysl zákonodárce.

Lze tak shrnout, že z úpravy obsažené v ustanovení § 123 cizineckého zákona ani z jiného ustanovení nevyplývá úmysl zákonodárce odchýlit se v souvislosti s realizací správního vyhoštění od uvedeného významu pojmu „peněžních prostředků cizince“. Nejvyšší správní soud proto i na základě své dřívější judikatury plně akceptuje výklad Městského soudu v Praze, podle něhož „peněžní prostředky“ je třeba vykládat jako faktické prostředky, jimiž cizinec disponoval, a které jsou u něj zjištěny a zajištěny a nejedná se tedy o jakékoliv eventuálně v budoucnu získané prostředky cizince. Správní orgán proto nemůže uložit cizinci úhradu nákladů nad rámec jeho peněžních prostředků. Pouze obiter dictum je třeba dodat, že tímto postupem se soud nedopouští nepřijatelného zúžení normy bez opory v zákonném textu, jak tvrdí stěžovatel, jelikož je bytostným úkolem každého soudu interpretovat právní normy, které dopadají na řešené případy. Tato interpretace je přitom prováděna s využitím řady ustálených metod. Pokud proto stěžovatel poukazuje na úpravu cizineckého zákona před novelizací provedenou zákonem č. 428/2005 Sb., z čeho dovozuje výklad konvenující jeho představám, využívá toliko výklad historický. Jak plyne ze shora prezentované argumentace, proti tomuto způsobu výkladu ustanovení § 123 cizineckého zákona dostatečně hovoří výklad systematický, logický a koneckonců i gramatický. Nejvyšší správní soud se tak neztotožňuje s výkladem ustanovení § 123 zákona, kde před novelizací zákonem č. 428/2005 Sb. byly peněžní prostředky vymezeny jako ty, jež má dotčený cizinec u sebe, tak jak ho provádí stěžovatel. Zákonem č. 428/2005 Sb. došlo k vypuštění slovního spojení „u sebe“, z tohoto však nevyplývá, že za peněžní prostředky nemají být považovány toliko finanční prostředky, který má zajištěný cizinec u sebe, ale i potenciální budoucí příjmy. Ze spojení „finanční prostředky, který má cizinec u sebe“ naopak mohlo zdánlivě vyplývat, že se jedná o finanční prostředky, které má cizinec „u sebe“ v době rozhodnutí, a nikoliv ty, které byly již dříve zajištěny.

Nejvyšší správní soud se rovněž s ohledem na výše uvedené neztotožňuje s názorem stěžovatele, že by se jednalo o diskriminaci (resp. porušení Listiny základních práv a svobod či ústavního pořádku), když občané ČR jsou povinni platit své dluhy vůči státu v plné výši. Pokud se rozhodne stát požadovat zpět úhradu nákladů, které v souvislosti s jeho vrchnostenskou činností vzniknou a tomuto požadavku dá zákonnou podobu, pak správní orgán nemá jinou možnost, nežli vůli zákona splnit, a to způsobem v něm předvídaným. Vyžadovat úhradu nákladů po vyhoštěném cizinci by bylo v mnoha případech neúspěšné, navíc spojeno s dalšími náklady, proto je stanovena poslušnost úhrady nákladů po dalších osobách v zákoně uvedených. Pokud ani tak nelze náklady uhradit, stát se de facto úhrady vzdává a přechází na něj, resp. Policii ČR nebo ministerstvo vnitra povinnost nést tyto náklady. Ostatně obdobným způsobem stát upouští od vymáhání nákladů výkonu trestu (ustanovení § 35 zákona č. 169/199 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů), jestliže byl odsouzený vydán nebo předán do ciziny nebo po propuštění z výkonu trestu vyhoštěn a ze všech okolností je zřejmé, že další vymáhání pohledávky by bylo neúspěšné.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného shledal rozsudek městského soudu v souladu se zákonem, proto kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To náleží žalobci; soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení v souladu s vyhl. č.177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) ve výši 2400 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ustanovení § 53 odst. 3, ustanovení § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 9. prosince 2010

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu